

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Analiza społeczno-gospodarcza obszarów wiejskich Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geografia Specjalność GEOANALIZA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 07GRFGSES.18S.05950.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Ewa Kacprzak	
Prowadzący zajęcia	Ewa Kacprzak, Urszula Kaczmarek, Małgorzata Polna	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem wykładu jest przedstawienie głównych czynników kształtujących zróżnicowanie regionalne rozwoju obszarów wiejskich w Polsce oraz metod przydatnych przy sporządzaniu analiz społeczno-gospodarczych dla potrzeb jednostek terytorialnych.

Wymagania wstępne

- Wiedza z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej na poziomie szkoły średniej

- Umiejętność pozyskiwania informacji geograficznych z różnych źródeł
- Umiejętność posługiwania się materiałami kartograficznymi

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawową terminologię w zakresie rolnictwa i osadnictwa wiejskiego	GRF_K1_W02	Kolokwium pisemne
W2	zna wpływ uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych na rozwój obszarów wiejskich	GRF_K1_W03, GRF_K1_W06, GRF_K1_W11, GRF_K1_W12, GRF_K1_W14	Kolokwium pisemne
W3	posiada zaawansowaną wiedzę na temat zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych charakterystycznych dla współczesnych obszarów wiejskich	GRF_K1_W12, GRF_K1_W13, GRF_K1_W14, GRF_K1_W15, GRF_K1_W16, GRF_K1_W17, GRF_K1_W19	Kolokwium pisemne
W4	zna metody przydatne przy sporządzaniu analiz społeczno-gospodarczych dotyczących obszarów wiejskich wykonywanych dla potrzeb jednostek terytorialnych	GRF_K1_W15, GRF_K1_W16, GRF_K1_W17, GRF_K1_W19	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować zjawiska przyrodnicze, społeczne i gospodarcze zachodzące w obrębie obszarów wiejskich	GRF_K1_U01, GRF_K1_U02, GRF_K1_U03, GRF_K1_U07, GRF_K1_U08, GRF_K1_U09, GRF_K1_U17	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do samodzielnego aktualizowania i poszerzania wiedzy geograficznej	GRF_K1_K01	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Obszary wiejskie - definicje, kryteria identyfikacji. Rozwój obszarów wiejskich.	W1, K1	Wykład
2.	Metody wykorzystywane w procesie sporządzania analiz społeczno-gospodarczych dotyczących obszarów wiejskich.	W4, K1	Wykład
3.	Uwarunkowania rozwoju obszarów wiejskich.	W2, U1, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Poziom i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich. Przestrzenne zróżnicowanie rozwoju obszarów wiejskich.	W2, W3, W4, U1, K1	Wykład
5.	Monitoring rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich w Polsce.	W1, W2, W3, W4, U1, K1	Wykład
6.	Wiejskie obszary funkcjonalne i problemowe .	W1, W2, W3, W4, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na ocenę końcową składa się wynik kolokwium pisemnego. Ocena pozytywna - od 51% zdobytych punktów. Skala ocen: bardzo dobry: 91-100 %, dobry plus; 81-90 %, dobry, 71-80 %, dostateczny plus, 61-70 %, dostateczny: 51-60 %, niedostateczny: 0-50%.

Literatura

Obowiązkowa

1. Rosner A., Wesołowska M., 2022. Zmiany zaludnienia obszarów wiejskich w Polsce a ich poziom rozwoju społeczno-gospodarczego. Przegląd Geograficzny, 94(2), 175-198.
2. Runge J., 2006. Metody badań w geografii społeczno-ekonomicznej – elementy metodologii, wybrane narzędzia badawcze, Katowice. (wybrane fragmenty).
3. Stanny M., Rosner A., Komorowski Ł., 2023. Monitoring rozwoju obszarów wiejskich. Etap IV: Dekada przemian społeczno-gospodarczych (wersja pełna). Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej. Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN. Warszawa. (wybrane fragmenty).

Dodatkowa

1. Bański J., 2006. Geografia polskiej wsi. PWE. Warszawa.
2. Bański J. (red.). 2016. Atlas obszarów wiejskich w Polsce, IGiPZ PAN, Warszawa.
3. Nurzyńska I., Drygas M. (red.). 2011. Rozwój obszarów wiejskich w Polsce. Diagnozy strategii, koncepcje polityki. IRWiR PAN. Warszawa.
4. Rosner A., Stanny M., 2014. Monitoring rozwoju obszarów wiejskich. Etap I. Przestrzenne zróżnicowanie rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich w 2010 roku. Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, IRWiR PAN, Warszawa.
5. Stanny M., 2013. Przestrzenne zróżnicowanie rozwoju obszarów wiejskich w Polsce. IRWiR PAN. Warszawa.
6. Stanny M., Rosner A., Komorowski Ł., 2018. Monitoring rozwoju obszarów wiejskich. Etap III. Struktury społeczno-gospodarcze, ich przestrzenne zróżnicowanie i dynamika. Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, IRWiR PAN. Warszawa.
7. Stanny M., Rosner A., Zagórski M., Podhajski K., Lipiński K., Żeglińska A., Kozdoń E., 2016. Monitoring rozwoju obszarów wiejskich. Etap II. Przestrzenne zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich. Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, IRWiR PAN. Warszawa.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie do zajęć	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GRF_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych
GRF_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wybierać i stosować różnorodne metody pozyskiwania, gromadzenia, analizy i prezentacji danych dotyczących środowiska geograficznego
GRF_K1_U02	Absolwent/ka potrafi wykorzystać techniki informatyczne oraz stosować matematykę i statystykę do analizy danych
GRF_K1_U03	Absolwent/ka potrafi analizować mapy i inne opracowania graficzne oraz wykorzystać pozyskane informacje do wykonania prezentacji wizualnych
GRF_K1_U07	Absolwent/ka potrafi posługiwać się terminologią geograficzną, znajdować i selekcjonować informacje z literatury geograficznej, w języku polskim, języku angielskim lub wybranym języku obcym nowożytnym oraz samodzielnego aktualizowania i poszerzania wiedzy geograficznej
GRF_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i analizować problemy dotyczące zmian środowiska geograficznego i sytuacji społeczno-gospodarczej w skali lokalnej, regionalnej i globalnej na podstawie różnych źródeł informacji
GRF_K1_U09	Absolwent/ka potrafi analizować uwarunkowania lokalizacji działalności gospodarczej oraz zmiany w strukturze gospodarki w różnych skalach przestrzennych
GRF_K1_U17	Absolwent/ka potrafi wykazywać się krytycyzmem i ostrożnością w przyjmowaniu informacji pochodzących z masowych mediów
GRF_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym pojęcia z zakresu geografii i koncepcje dotyczące zróżnicowania przestrzennego zjawisk na powierzchni Ziemi
GRF_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie główne podsystemy przyrodnicze (w tym atmosfera, hydrosfera, litosfera, pedosfera i biosfera) i podsystemy społeczno-ekonomiczne (w tym antroposfera wraz ze środowiskiem społecznym i otoczeniem gospodarczym) środowiska geograficznego, ich własności i wzajemne współzależności
GRF_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zróżnicowanie społeczno-kulturowe, gospodarcze i polityczne świata w kontekście różnych dróg rozwoju krajów i regionów, zachodzących procesów integracji i globalizacji oraz uwarunkowań środowiska przyrodniczego
GRF_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie rozmieszczenie, struktury i dynamikę ludności i własności sieci osadniczej w różnych skalach przestrzennych, ze względu na uwarunkowania społeczno-gospodarcze i przyrodnicze
GRF_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie zróżnicowanie przestrzenne głównych sfer gospodarki: rolnictwa, przemysłu, usług i komunikacji oraz metody opisu ich struktur i procesów w nich zachodzących, w powiązaniu z uwarunkowaniami przyrodniczymi i w kontekście zmian społeczno- kulturowych oraz gospodarczych, w tym globalizacji i integracji
GRF_K1_W13	Absolwent/ka zna i rozumie różne aspekty ochrony środowiska oraz podstawowe opracowania strategiczne w zakresie wpływu działalności człowieka na środowisko przyrodnicze, a także ich rolę w gospodarowaniu i zarządzaniu środowiskiem
GRF_K1_W14	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe zasady gospodarki przestrzennej i planowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej i przedsiębiorczości
GRF_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody, narzędzia i techniki pozyskiwania, gromadzenia, weryfikacji, przetwarzania i prezentacji danych geograficznych
GRF_K1_W16	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody matematyczno- statystyczne pozwalające na opis i analizę zjawisk geograficznych
GRF_K1_W17	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody kartograficzne i topograficzne oraz metody z zakresu systemów informacji geograficznej, a także zna klasyfikacje metod prezentacji kartograficznej
GRF_K1_W19	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym możliwości wykorzystania różnorodnych źródeł danych przestrzennych o środowisku geograficznym; podstawowe zasady w zakresie ochrony własności intelektualnej jako jej twórca i odbiorca